

Zdravje in zdravstveno-higienska ravnanja v Vrtcu Zarja

Doma vlada določen red, ki ga vsakodnevno vsi družinski člani vzpostavljamo za ugodno, varno in zdravo počutje. Nič drugače ni v vrtcu!

S svojim ravnanjem – zgleodom otrokom pokažemo, kako naj gradijo svojo osebnost in izpopolnjujejo potrebo po avtonomnosti ter povezanosti z ljudmi v okolju. K temu pa sodi tudi postavljanje določenih meja, ki dajejo otroku občutek varnosti, saj mu s tem jasno povemo, kaj sme in česa ne.

Od nastanka prvih vrtcev do danes zasledimo v vseh konceptih predšolske vzgoje med nalogami vrtca pomoč družini pri skrbi in vzgoji otroka ter ustvarjanje pogojev za razvoj otrokovih telesnih in duševnih sposobnosti. V današnjem času spreminjanja načina življenja z mnogimi dejavniki negativno vplivamo na telo. Mnogokrat posledice niso zanemarljive, počasi se kopičijo in se lahko pokažejo že v zgodnjem otroštvu (debelost otrok in motorična nespretnost, z razvjenostjo povezane težave, padec odpornosti in večja dovzetnost za bolezni ...).

Kaj je zdravje?

Zdravje predstavlja stanje popolne telesne, duševne in socialne blaginje. Prvotno so zdravje označevali kot odsotnost bolezni ali onemoglosti. Po novejših spoznanjih in stališčih Svetovne zdravstvene organizacije (WHO/ World Health Organization) je zdravje celovit in dinamičen sistem, ki je sposoben prilagajanja vsem vplivom okolja ter omogoča posamezniku in skupnosti opravljati vse biološke, socialne in poklicne funkcije in preprečevati bolezni, onemoglost in prezgodnjo smrt. Sodobna definicija zato opredeljuje zdravje kot splošno vrednoto in bistveni vir za produktivno in kakovostno življenje slehernega posameznika in skupnosti kot celote. Zdravje je po tej definiciji dinamično ravnovesje telesnih, duševnih, čustvenih, duhovnih, osebnih in socialnih prvin, ki se kaže v zmožnosti neprestanega opravljanja funkcij in prilagajanja okolju. V tem smislu zdravje in skrb zanj ni le interes posameznika, medicinskih strok ali institucij zdravstvenega varstva, marveč odgovornost celotne družbene skupnosti.

Zdravje je temelj socialnega in gospodarskega razvoja in odsev razmer v družbi v posameznem zgodovinskem obdobju. Je odsev preteklih in sedanjih dogajanj, učinkov dednosti in okolja ter človekovega odzivanja. Na zdravje vplivajo biološke, tehnološke, psihološke, socialne, kulturne, politične, demografske in civilizacijske razmere ter odzivanje zdravstvenega sistema na zdravstvene potrebe ljudi. (<http://www.who.int>)

Kaj je zdravstveno-higienski režim/ravnanje (ZHR) v vrtcu?

ZHR so dobri in varni sanitarno tehnični pogoji z ustreznim vzdrževanjem splošnega zdravstvenega in higienskega režima. Okolje in zdravje otroka sta medsebojno povezana. Vrtec predstavlja otrokovo biološko, fizično in socialno okolje, ki nanj kompleksno vpliva.

Iz družine pride otrok v zanj popolnoma novo okolje, na katerega se mora še prilagoditi. Od pogojev, ki so v vrtcu, je odvisno, v kolikšni meri je ali bo otrokovo zdravje ogroženo. Glavne higienske zahteve so zajete v Pravilniku o normativih in minimalnih tehničnih pogojih za prostor in opremo vrtca (Ur. list RS, št. 73/00, 75/05, 33/08, 126/08, 47/10, 47/13), kjer so določene posebne zahteve za izbiro širše in ožje lokacije, ki naj omogoči tudi izgradnjo igrišča ter za orientacijo zgradbe, posebno za prostore, ki jih uporabljajo otroci. Notranjost zgradbe mora biti tako zgrajena in urejena, da zagotavlja otrokom popolno varnost in higienske pogoje bivanja.

Zdravniško potrdilo otroka ob sprejemu v vrtec

V skladu z Zakonom o vrtcih (Uradni list RS, št. 12/96), ZVrt-A (Uradni list RS, št. 44/00), ZVrt-B (Uradni list RS, št. 78/03), ZVrt-C (Uradni list RS, št. 72/05) je vrtec vzgojno izobraževalna in ne zdravstvena ustanova. Iz omenjenega sledi: »Starši morajo ob vstopu otroka v vrtec predložiti potrdilo o zdravstvenem stanju otroka, s katerim zdravnik potrjuje, da otrok nima kontraindikacij za sprejem v vrtec. Istočasno morajo starši podati zdravstvene posebnosti pri otroku (morebitne alergije, nagnjenost k vročinskim krčem ...).« Zdravniško potrdilo sprejme strokovni delavec prvi dan otrokovega prihoda v vrtec in ga odda OZHRIP. Potrdila so arhivirana še 12 mesecev po odhodu otroka iz vrtca.

Zdravila v vrtcu

Kakršnokoli dajanje terapije otrokom v vrtcih je kontraindicirano (strokovni delavci npr. antibiotikov ne dajejo). V kolikor je antibiotična kura še nujna v času bivanja otroka v vrtcu, naj le-tega dajo starši tik pred odhodom otroka v oddelek in pri odhodu domov. Dajanje antibiotika v vrtcu je samo izjema in v dogovoru z OZHRIP.

V izjemnih primeri (npr. vročinski krči) se v skladu s pisnimi navodili oziroma privolitvijo izbranega pediatra otroka le-temu ob pojavu povišane telesne temperature lahko nudi ustrezna terapija še pred prihodom staršev oziroma zdravnika. Podobno velja tudi za otroke, ki imajo astmatske napade, epilepsijo itd.

V vrtec le zdravi otroci

Vrtec naj bi obiskovali samo zdravi otroci. Otroci, ki so bolni ali v »akutni« rekonvalescenci po preboleli nalezljivi bolezni ne sodijo v vrtčevski kolektiv. Otrok – rekonvalescent po preboleli nalezljivi bolezni, zaradi katere je dobival antibiotično terapijo, po navadi po dveh dnevih antibiotične terapije sicer ni več kužen za okolico, je pa bolj dovzeten za druge nalezljive bolezni in torej ponovno potencialni vir okužbe za kolektiv. Kdaj sme otrok v vrtec, določa pediater.

Izdelani protokoli:

- 1. Vzdrževanje higiene v oddelki otrok od 3 - 7 let, 2000*
- 2. Vzdrževanje higiene v oddelkih malčkov, 2000*
- 3. Poostritev sanitarno - higienskih ukrepov, 2006*
- 4. Protokol ravnanja v primeru bolezni, poškodb in zdravstvenih indikacij, 2010*
- 5. Ukrepi nudenja PP v skupini/otroku ali sodelavcu, 2007*
- 6. Vključitev otroka v vrtec po preboleli nalezljivi bolezni - IVZ smernice, 2012*